

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 345/2021
29.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца TANTRADE ДОО Београд, чији је пуномоћник Данијел Игњатић, адвокат у ..., против туженог ХИП–АЗОТАРА ДОО Панчево - у стечају, чији је пуномоћник Радисав Арнаутовић, адвокат у ..., ради исплате, вредност предмета спора 143.792.000,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Привредног апелационог суда 4Пж 771/20 од 25.03.2021. године, у седници већа одржаној 29. јуна 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Ревизија тужиоца се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА, УКИДАЈУ СЕ** решење Привредног апелационог суда 4Пж 771/20 од 25.03.2021. године у делу којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 19.11.2019. године и решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 19.11.2019. године и предмет се у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизија тужиоца изјављена против решења Привредног апелационог суда 4 Пж 771/20 од 25.03.2021. године у делу којим је потврђено решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 11.12.2019. године, као недозвољена.

Образложење

Привредни суд у Панчеву је донео решење 4П 216/2019 дана 19.11.2019. године којим је одбацио тужбу тужиоца као недозвољену и решење 4П 216/19 дана 11.12.2019. године којим је одбио предлог тужиоца за враћање у пређашње стање.

Привредни апелациони суд је донео решење 4 Пж 771/20 дана 25.03.2021. године којим је одбио као неосноване жалбе тужиоца и потврдио решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 19.11.2019. године и решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 11.12.2019. године.

Тужилац је изјавио благовремену ревизију, против другостепеног решења, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао изјављену ревизију по одредбама члана 410. и 420. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...18/2020), и закључио да је ревизија недозвољена против решења Привредног апелационог суда 4Пж 771/20 од 25.03.2021. године у делу којим је потврђено решење Привредног суда у Панчеву П 216/19 од 11.12.2019. године, којим је одбијен предлог тужиоца за враћање у пређашње стање.

Према одредбама члана 420. Закона о парничном поступку, странке могу да изјаве ревизију против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, што решење којим се одбија предлог за враћање у пређашње стање није. Не ради се о решењу против ког је ревизија увек дозвољена, према одредбама члана 420. став 3. до 5. Закона о парничном поступку. Ревизија није дозвољена против решења о предлогу за враћање у пређашње стање. Према томе је одлучено као у другом ставу изреке, на основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку.

Против решења другостепеног суда којим је потврђено решење о одбацивању тужбе, ревизија је дозвољена по одредби члана 420. став 1. и став 2. Закона о парничном поступку, с обзиром на вредност предмета спора по којој би у овом поступку била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде по одредби члана 485. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао другостепено решење у делу у којем је ревизија дозвољена, по одредби члана 408. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку, и нашао да је ревизија основана.

Према стању у списима, Привредни суд у Панчеву је решењем 4П 216/2019 од 19.11.2019. године одбацио тужбу као недозвољену, након што је решењем тога суда П 491/2015 од 19.09.2018. године утврђен прекид поступка услед наступања правних последица отварања стечајног поступка над туженим, па је затим тужилац обавестио суд да му је закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Панчеву Ст 11/2018 од 18.03.2019. године оспорено потраживање у стечајном поступку над туженим и предложио наставак поступка, те је решењем П 491/2015 од 02.09.2019. године Привредни суд у Панчеву наставио поступак. На рочишту 19.11.2019. године, пуномоћник тужиоца је изјавио да сходно члану 92. Закона о стечају прецизира тужбени захтев, тако да исти сада гласи: обавезује се тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 143.972.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења. Како у конкретном случају тужилац у предлогу за наставак поступка није уредио тужбени захтев у складу са чланом 92. Закона о стечају, нити је то урадио пре почетка расправљања на рочишту, а дата му је могућност за то, првостепени суд је одлучио да одбаци тужбу.

Другостепени суд је потврдио првостепено решење, са разлога изнетих у образложењу, да је тужилац требало да преиначи тужбу постављањем утврђујућег уместо обавезујућег тужбеног захтева, и то још у предлогу за наставак поступка сагласно члану 92. Закона о стечају, што није учинио. Притом, не прихвата да је правилно тужба преиначена обзиром да се тужилац позвао на члан 92. Закона о стечају, из разлога што је тужилац требало да постави тужбени захтев као утврђујући у смислу члана 92. Закона о стечају у вези члана 98. Закона о парничном поступку. Сматра да је правилно првостепени суд применио одредбе члана 92. Закона о стечају, као императивне.

Ревидент побија правилност одлуке о одбачају тужбе, позивом на одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, налазећи да су судови погрешили када су одбили да одлучују о захтеву за који су надлежни, да су, с једне стране, занемарили да је предмет тужбеног захтева и поништење менице, а са друге стране, да је тужба, поднета пре отварања поступка стечаја над туженим, садржала у себи и захтев за утврђење постојања новчаног потраживања, при чему се позива на одговарајућу судску праксу. Ревидент истиче да диспозитиву осуђујуће пресуде претходи декларативни преамбул, који се уноси у образложење, односно који треба да послужи као оправдање за одлуку суда. Ревидент истиче и да је задатак суда да разреши материјално-правни однос странака у границама захтева стављених у поступку. Сматра да је применом одредаба члана 199. Закона о парничном поступку био у могућности да до закључења главне расправе преиначи тужбу.

Према стању у списима предмета, тужилац је пре покретања поступка стечаја над туженим, поднео тужбу против туженог ХИП-АЗОТАРА ДОО Панчево са захтевом да се поништи меница, серијски број АБ 3967485 на износ од 69.624.100,06 динара, предата на реализацију дана 27.11.2011. године, по наредби ХИП-АЗОТАРА Панчево, а на терет трасанта овде тужиоца, и да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 143.792.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате.

Према стању у списима предмета, тужилац није повукао тужбу у делу тужбеног захтева за поништај менице.

Првостепени суд је одредио наставак поступка по предлогу тужиоца у односу на тужено привредно друштво у стечају, али, иако у предлогу за наставак поступка тужилац није преиначио тужбу постављањем утврђујућег уместо обавезујућег тужбеног захтева сагласно одредби члана 92. Закона о стечају („Сл. гласник РС“, бр.104/09...и 95/18), није одбацио тужбу као недозвољену, већ је заказао рочиште за главну расправу. Код таквог поступања првостепеног суда, тужилац је могао на рочишту одржаном након наставка поступка да преиначи тужбу постављањем утврђујућег уместо обавезујућег новчаног тужбеног захтева. Према садржини записника са рочишта 19.11.2019. године, на питање суда да ли остаје при тужби, тужбеном захтеву или нешто мења, пуномоћник тужилаца је изјавио да сходно члану 92. Закона о стечају прецизира тужбени захтев, тако да исти сада гласи: обавезује се тужени Предузеће за производњу вештачког ђубрива и азотних једињења АЗОТАРА ХИП у стечају Панчево, да Предузећу за промет и услуге PANTRAD ДОО Београд, на име накнаде штете, исплати износ од 143.972.000,00 динара, као и да тужиоцу накнади трошкове овог парничног поступка са законском затезном каматом на име главног дуга на дан пресуђења као и трошкове поступка са каматом од дана извршности до коначне одлуке. Након тога је пуномоћник туженог предложио да суд одбаци тужбу, јер тужилац није кондемнаторни захтев поставио као утврђујући.

Након тога је суд одбацио тужбу као недозвољену.

Ревизијски суд према таквом стању ствари налази да првостепени суд није распривио контрадикторност у предузимању парничне радње од стране пуномоћника тужиоца на рочишту 19.11.2019. године. Процесне радње имају своју садржину, па је првостепени суд требало да настоји да садржину предузете парничне радње од стране пуномоћника тужиоца утврди. У контрадикцији је изјава тужиоца да прецизира

тужбени захтев сходно члану 92. Закона о стечају, која одређује потребу за преиначењем тужбе постављањем утврђујућег уместо обавезујућег тужбеног захтева, са изјавом да то чини тако што тужбени захтев сада гласи: обавезује се тужени, дакле као обавезујући. Суд је дужан да се стара да разреши материјално правни однос странака на основу садржине парничних радњи, због чега мора да утврди једнозначно смисао парничне радње. У конкретном случају одлука да се одбаци тужба донета је на основу опречне изјаве којом је пуномоћник тужиоца предузео парничну радњу.

Због тога је ревизијски суд донео одлуку да усвоји ревизију и укине првостепену одлуку о одбацивању тужбе и другостепену одлуку у односном делу, те да предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Првостепени суд ће утврдити шта је стварна садржина изјаве о диспонирању тужбеним захтевом од стране тужиоца и на основу тога одлучити о даљем току поступка.

Основани су и наводи ревизије да предмет тужбе до прекида поступка није био само обавезујући тужбени захтев, већ и преображајни, тужбени захтев за поништај менице, што другостепени суд, а ни првостепени, нису имали у виду код доношења одлуке о одбацивању тужбе са разлога примене норме из члана 92. Закона о стечају.

Одлука је донета по одредби члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић